

INFORMÁCIÓS RENDSZEREK ÉS SZOLGÁLTATÁSOK

Nemzetközi információs rendszerek és programok csoportosítása

A sokféle nemzetközi információs rendszer tematika szerint három nagy csoportba sorolható:

egyetlen szakterületet vagy ágazatot átfogó rendszerek (pl. INIS);
több szakterületet vagy ágazatot átfogó rendszerek (pl. SPINES);
irányítási koordinációs rendszerek (pl. CORE).

Az alábbi táblázat a legfontosabb információs rendszereket csoportosítja^{1/}, egyrészt a fenti szempontok, másrészt a rendszer lehetőségeit, az automatizálás fokát tükröző funkcionális jellemzők szerint:

Jelleg Funkciók	Ágazati rendszerek	Multi- diszciplináris rendszerek	Irányítási koordinációs rendszerek
- Tárolás	AGRIS ASFIS* INIS ISONET	DEVSI* (I) IRS DARE	ISDS*
- Keresés	ARKISYST* CARIS* (I) INDIS ISIS (ILO)	DEVSI* (II) GEMS* MEDI* POPINS*	CORE WDRS*
- Elemzés és szelektív információ- terjesztés	AOE CARIS (II) INPADOC SDI WHIS WWW	SPINES* DRS	ISIS* (CES) WISI*
- Koncep- tuális feladatok	CIS IIS	CLADES IDCHEC	UNISIST

* Tervezés vagy fejlesztés alatt

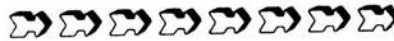
AGRIS	International Information System for Agricultural Science and Technology	Nemzetközi Mezőgazdasági Tudományos és Műszaki Információs Rendszer (FAO)
AOE	Information Service on Industrial Equipment and connected Technologies	Ipari Berendezések és Technológiák Információs rendszere (UNIDO)
ARKISYST	International Information System for Architecture	Nemzetközi Építészeti Információs Rendszer (Unesco)
ASFIS	Aquatic Science and Fisheries Information System	Vízügyi Tudományos és Halászati Információs Rendszer (FAO)
CARIS	Current Agricultural Research Information System	Folyamatos Mezőgazdasági Kutatási Információs Rendszer (FAO)
CIS	International Occupational Safety and Health Information Centre	Nemzetközi Munkavédelmi és Munkaegészségügyi Információs Központ (ILO)
CLADES	Latin American Center for Economics and Social Documentation	Latin-Amerikai Gazdasági és Szociális Dokumentációs Központ (ECLA)
CORE	Inter-Organization Project Register	Fejlesztési Projektek Központi Nyilvántartása (IOB)

^{1/} A közleményben szereplő 31 nemzetközi információs rendszer és program közül 28 az ENSZ valamely szervezetének információs rendszere vagy programja. Elnevezésük néhány esetben eltér az ENSZ most megjelent hivatalos jegyzékében (ld. 321-327. p.) szereplő elnevezésüktől. Szerk. megj.

DARE	Data Retrieval System for Documentation in the Social and Human Sciences	Humán és Társadalomtudományi Dokumentációs Rendszer (Unesco)
DEVSI	International Information System for the Development Sciences	Fejlesztéstudományi Nemzetközi Információs Rendszer (IDRC)
DRS	Development Referral Service	Fejlesztési Forrástájékoztató Szolgálat (SID-OECD)
GEMS	Global Environment Monitoring System	Nemzetközi Környezetmegfigyelő Rendszer (UNEP)
IDCHEC	Intergovernmental Documentation Centre on Housing and Environment for the countries of ECE	Az Európai Gazdasági Bizottság Országainak Nemzetközi Lakásügyi és Környezetügyi Dokumentációs Központja (ECE)
IIS	Industrial Inquiry Service	Ipari Tájékoztatói Szolgálat (UNIDO)
INDIS	Industrial Information System	Ipari Információs Rendszer (UNIDO)
INIS	International Nuclear Information System	Nemzetközi Nukleáris Információs Rendszer (IAEA)
INPADOC	International Patent Documentation Centre	Nemzetközi Szabadalmi Dokumentációs Központ (WIPO)
IRS	International Referral System for Sources of Environmental Information	Nemzetközi Környezetügyi Forrástájékoztató Szolgálat (UNEP)
ISDS	International Serial Data System	Nemzetközi Folyóiratnyilvántartási Rendszer (Unesco)
ISIS	Integrated Scientific Information System	Integrált Tudományos Információs Rendszer (ILO)
ISIS	Integrated Statistical Information System	Integrált Statisztikai Információs Rendszer (CES)
ISONET	International Organization for Standardization Information Network	A Nemzetközi Szabványügyi Szervezet Információs Hálózata (ISO)
MEDI	Marine Environmental Data and Information Referral Service	Tengeri Környezeti Adatforrásokról és Információs Forrásokról Informáló Rendszer (Unesco-UNEP)
POPINS	Population Information System	Népesedési Információs Rendszer (UN)
SDI	Selective Dissemination of Information Service	Szelektív Információterjesztési Szolgálat (UNIDO)
SPINES	Science and Technology Policies Information Exchange System	Tudománypolitikai és Műszaki Politikai Információcsere Rendszer (Unesco)
UNISIST	World Science Information System	Nemzetközi Tudományos Információs Rendszer (Unesco)
WDRS	World Data Referral Service	Nemzetközi Adatinformációs Forrástájékoztató Szolgáltatás (UNISIST)
WHIS	World Health Information System	Nemzetközi Egészségügyi Információs Rendszer (WHO)
WISI	World Information System on Informatics	Nemzetközi Informatikai Információs Rendszer (Unesco-IBI)
WWW	World Weather Watch	Időjárásmegfigyelő Világszolgálat (WMO)

/Categorization of international information systems and programmes = International Transnational Associations, 30. köt. 4. sz. 1978. p. 209./

(Novák István)

Az EURONET eredete, fejlődése és jövője

1. Háttér

Úgy tűnik, hogy évtizedünket a számítástechnika és a távközlés együttes alkalmazásán alapuló integrált információfeldolgozási technológia kialakulása jellemzi.

Ennek egyik jele, hogy egyre több országban létesül számítógépes hálózat. Ilyen az EURONET is, amelynek célja: tudományos és műszaki információs szolgáltatások nyújtása az Európai Közösség számára.

Az EURONET gondolata 1971-ben vetődött fel s első, induló működési éve 1979 lehet. Az előkészítés tehát mintegy hét évet igényel.

2. Az EURONET története és alapelvei

2.1 Történet

1971-ben az Európai Közösség miniszteri tanácsa elfogadott egy, a tagállamok tudományos és műszaki információs és dokumentációs tevékenységének koordinálását célzó határozatot. *A koordináció az alábbi területekre terjedne ki:*

tudományos és műszaki információs dokumentációs rendszerek létrehozása és fejlesztése (egy európai hálózat létrehozhatóságának érdekében);

szabályok és eljárások a hálózat egységességének biztosítására;

szakemberek és felhasználók képzésének politikája és programjai;

technológiai fejlesztés.